

Indholdsfortegnelse

Indledning	1
Baggrund/litteratur	2
Problemformulering	
• Emneafgrænsning	3
• Problemformulering	3
• Valg af punkter	3
• Afgrænsninger	5
• Hypoteser	5
Metode	
• Begrebsdefinitioner	6
• Usikkerheder/fejkilder	9
Analyser og diskussion	
• Test af hypotese 1	10
• Test af hypotese 2	13
• Test af hypotese 3	15
• Test af hypotese 4	17
○ Boldtab	17
○ Prioritering/Spillestil	19
○ Effektivitet	20
○ Art af gennembrud	22
Konklusion	24
Perspektivering	26
Bilag	29

Indledning

En sommerdag i 2006 sætter Argentineren Esteban Cambiasso en lidt fesen venstre vrist på en bold - spillet med hælen - fra landsmanden Crespo. Bolden stryger op i nettet og bringer Argentina foran med 2-0 i VM gruppe-kampen mod et ikke ueffent hold fra Serbien/Montenegro.

(klip 1)

Målet i sig selv var ikke sensationelt, men mere det faktum at det fuldendte et 90 sekunders langt angreb med 24 pasninger uden at modstanderen rørte den. Selve kompositionen og rytmen i sekvensen, det holdmæssige aspekt og den umiddelbare lethed hvormed modstanderen blev bearbejdet, gjorde at dette blev døbt "Twenty-four steps to heaven" og antog legendeform. Efter mange forgående år med fokus på individuelle færdigheder, stram defensiv kompakthed og kontrabaseret direkte spil, viste dette mål, at de holdmæssige og relationelle færdigheder stadig spillede en stor rolle, og at possession-elementet også kunne være en farbar vej mod at score flere mål.

En forårsdag i Portugal 6 år senere, bringer Johanna Rasmussen Danmark foran 3-1 mod ligeværdige Island i den årlige prestigefyldte Algarve-Cup. Forinden er registreret 60 pasninger og 3.03 min i boldbesiddelse uden Islandske berøring. (klip 2)

Målet får ikke helt samme opmærksomhed som Cambiassos! Måske skyldes det den manglende kendskab til kvindefodbold, men jeg mener i lige så høj grad at det er tegn på at possession-elementet i de senere år er blevet en mere og mere integreret del i spillestilen hos de fleste hold. At have 24 pasninger før scoring er ikke et usædvanligt syn mere. Fasen fra opbygning til gennembrud har gennem længere tid optaget mig som værende vigtigt at beherske i fremtidens fodbold, og en del af spillet som jeg synes lader en del tilbage at ønske, når vi kigger på de fleste danske hold (inkl. landsholdet). Udover pseudo-forklaringen: "vi var ikke mentalt klar i dag!" oplever jeg at mange trænere efterlyser "skarphed på sidste tredjedel" i deres analyser af kampene.

Mig bekendt er der intet afsnit i fodboldloven der siger, at du først må søge gennembrud efter et vist antal pasninger og kun med flade stikninger. Derfor er det vigtigt for mig at understrege, at denne opgave primært undersøger og beskriver faktorer som kan have betydning, når du søger gennembrud fra modstanderens halvdel. Jeg ser frem til at dykke dybere ned i emnet og forhåbentligt bidrage med yderligere viden og inspiration. Til gavn for mig selv, og forhåbentlig også andre!

Baggrund/litteratur

Possession-elementet i spillestilen må aldrig blive et mål i sig selv. Offensivt kan man bruge det som et middel til nå målet/scoringen, og defensivt kan det at have bolden bidrage til at holde modstanderen fra at score, og på den måde nå det overordnede mål: at vinde kampen! Det er i midlertidigt også vigtigt at se på hvor possession foregår. Der har været, og er da stadig, forskel på eksempelvis den danske og spanske måde at bruge possession-elementet på. Vi spiller knap så tit ind og ud i modstanderens organisation højt i banen, bearbejdende og ledende efter små sprækker at bryde igennem, men forfalder tit til at trille den lidt rundt i 4-kæden. Sådan groft skitseret. Min oplevelse når jeg ser danske og internationale kampe er, at de fleste hold har en plan for hvordan de spiller sig forbi modstanderens første preslinje og kommer videre til næste fase. Her leder du efter gennembrud inde i modstanderens organisation eller på forsiden af modstanderne højt i banen (hvis de er startet med lavt pres eller har fået reetableret sig). I superligaen er der især med første fase sket en udvikling. Og når man bl.a. oplever at Israel til tider dominerer Tyskland i en landskamp, er det tegn på at flere og flere hold prioriterer og er blevet dygtigere til possession-elementet. Modstanderne er ligeledes klar over at rummene i den defensive organisation skal være små og må derfor pakke sig ned og dermed periodevis overlade initiativ.

UEFA's EM rapport fra 2012 (Bilag U) fortæller, at ved EM i 2008 havde Spanien- som bedste hold- 450 pasninger i gennemsnit pr. kamp og 510 som turneringens højest noterede. Det var et revolutionerende højt gennemsnit og aldrig før set til en slutrunde. Bare 4 år senere havde alle deltagende hold (på nær Irland) et pasningsgennemsnit pr. kamp på over 450! Spanien toppede listen for en kamp med uhørte 929. Det tyder på at possession-elementet for alvor har holdt sit indtog. Tysklands træner Joachim Löw udtalte, at de efter VM 2006 bevidst sadlede om og søgte et udtryk med mere initiativ og ageren gennem øget fokus på possession-delen. Dog stadig med omstillinger som et stærkt våben. Det understreges i rapporten, at antallet af mål i åbent spil scoret efter omstillinger faldt fra 46 % til 25 % i samme periode. Det handler selvfølgelig om at være dygtig til at forhindre omstillinger imod, men det at kunne score i åbent spil ved at overvinde et etableret forsvar, er blevet en fast ingrediens i de fleste holds spillestil. Flere undersøgelser i klubregi støtter op om disse antagelser. Godt nok var der et par Champions League trofæer der blev delt ud til hold med under 50 % i possession (Milan og Chelsea), men generelt er tendensen, at hold med mest possession også har flest skud på mål og dermed- ikke overraskende- også scorer flere mål. I Premier League er de hold der ender øverst samtidig de hold med størst andel af possession (bilag P). Det er yderlige påvist i de seneste analyser, at der er korrelation mellem antallet af pasninger på sidste tredjedel og scorede mål. (bilag S). Herhjemme har Kasper Kurland - tidligere træner i AB - i sin P-opgave beskrevet de forskellige overgange fra opbygning til afslutning og konkluderer: "at de farligste overgange alle skete på modstandernes banehalvdel, midt på modstandernes banehalvdel, i hele bredden, fra venstre, centralt og højre side". Mange hold har en altså plan for første fase i opbygningsspillet og kommer fint forbi et mellemhøjt førstepres og videre til næste fase. I denne fase bliver rummene mindre og kravene større, og dermed øges behovet for klare principper, strategier og aftaler. Dette kan hjælpes på vej af en større viden om fasen.

Problemformulering og afgrænsning

Denne opgave undersøger fasen når VI har bolden i opbygningsspil på modstanderens banehalvdel. Dette er i resten af opgaven benævnt fase2. Den undersøger således ikke opbygningsspillet i den første fase - benævnt fase1 - og heller ikke gennembrud efter omstilling eller fra egen banehalvdel. Opgaven har til hensigt at komme nærmere et svar til følgende spørgsmål:

❖ Hvordan optimeres gennembrud fra fase2?

Til at belyse denne problemformulering har jeg valgt at analysere på:

- Tiden i fase2
- Antallet af spilvendinger
- Antallet af dybe løb

(Disse er i opgaven benævnt de 3 objektive kendetegn)

Derudover kiggede jeg på:

- Erobringsart
- Bolden over midten
- String
- Boldtab
- Art af gennembrud
- Succes af gennembrud

Valg af punkter.

De tre objektive kendetegn er valgt på baggrund af deres betydning når en modstander skal rykkes rundt med og bearbejdes.

Tiden i fase2.

Jeg har valgt at benytte antallet af pasninger som udtryk for den tid holdet er i fase2. Det er nemt at måle og giver god mening, når man tænker på at hver pasning skaber en ny situation for modstanderen at forholde sig til. Mange pasninger-især i vinkler- sikrer at modstanderen hele tiden skal bevæge sig/vende og dreje sig, hvilket er med til at rykke rundt på dem.

Spilvendinger

En spilvending kan skabe andre spilvinkler/ gennembrudsvinkler, rykke modstanderne i sideretning og måske skabe positionel ubalance som kan udnyttes til gennembrud. Når gennembrud så kommer, kan man drage nytte af denne ubalance, og måske få en større chance

ud af gennembruddet. Man kan forestille sig at en hurtig spilvending kan gøre, at en sideforskudt fire-back kæde med en fremskudt back på modstanderens kant, efterfølgende vil have sværere ved at afvise et indlæg fra modsatte side, da bolden mødes med ansigtet mod eget mål.

Dybe løb

Dybe løb skaber mulighed for pasninger i bagrum, især hvis modstanderen "står" og forsvarer. Angribernes fordel over for forsvarsspillerne består bl.a. i at forsvarsspillerne først skal rotere om egen akse og derefter agere med ansigtet mod eget mål og derfor begrænset spiludsyn. Hvis modstanderen reagerer på løbet skabes et mellemrum som kan udnyttes. Vedvarende dybe løb kan holde modstanderne "lange", så der bliver mere plads at spille på. Dybe løb bruges således til at skabe gennembrud, men også til at skabe mellemrum hvis man ikke er dygtig nok til at spille i de eksisterende.

Øvrige punkter:

Erobringsart

Det kan være at måden bolden erobres på kan have betydning for sekvensens videre forløb. Hvis mange sekvenser starter med en generobring, kan det tyde på at holdet prioriterer/er gode til at vinde andenbolde. Omvendt, hvis mange sekvenser starter med at offensive omstillinger går til opbygningsspil, vil det måske sige noget om mindre gennembrudshidsighed/direkte spil.

Bolden over midten

Det kan ikke være uden betydning om man indleder en fase2 situation med en høj bold til en fejlvendt angriber, en hård vrist til medspillers hofte eller en kontrolleret pasning langs jorden. I min opgave har jeg forsøgt at analysere på dette ved at bruge det parameter der hedder jord/luft/drible, om måden hvorpå bolden kommer over midten.

String

Dette bruges til at få mere information om sekvensernes karakter ved at notere evt. generobringer der gør at selv om du reelt mister bolden kort, tæller situationen videre (modstanderne er stadig ved at blive bearbejdet). Ligeledes betyder det ikke at bearbejdningssekvens slutter, bare fordi du vender bolden ned omkring egen halvdel for derefter at vende tilbage på modstanderhalvdel.

Boldtab

Antallet af boldtab i fase2 må have indflydelse på antal gennembrud. Lange angreb i fase2 giver gode betingelser for de 3 objektive kendetegn, men må også tænkes at øge risikoen for boldtab. De gange du kommer i fase2 må være afhængig af mindre boldtab i fase1 og i overgangen fase1-fase2 (når bolden passerer midten)

Art

Det er sjældent at du selv kan bestemme hvordan du vil bryde igennem, da det afhænger af situationen og selvfølgelig dine modstanderes positioner og ageren. Det kan være at gennembrud centralt forsøges mere af et hold, eller at tidlige indlæg har større mulighed for succes hos andre.

Hvilken type gennembrud der forsøges kan vise noget om holdenes prioriteter i fasen op til scoring. Jeg forventer ikke at Barcelona har overvægt i sene indlæg i luften, ligesom jeg ikke tror at Danmark har mange gennembrud via 1v1-situationer.

Succes

Successen af et gennembrudsforsøg afhænger i min opgave af om der kommer et egentlig gennembrud og hvad det derefter munder ud i. Gennembruddets videre succes er afhængig af mange faktorer såsom individuelle og relationelle færdigheder (pasningskvalitet, modtagerens 1.berøring, placering og løb i felt, hoppehøjde osv.). I denne opgave er et gennembrudsforsøgs succes en måde at definere "bedre" gennembrud på. Altså som udtryk for hvor godt modstanderen er bearbejdet, så muligheden for større succes opnås.

Afgrænsninger

Jeg har ikke taget hensyn til modstanderes kvaliteter og taktiske approach (dækker de lavt med 5 i bagkæde og smalle backs eller høj bagkæde og fuldbanepres med 3 fremme). Prioriteterne for holdene kan ændre sig i forhold til kampens betydning, stilling og "temperatur" generelt. (erobringshidsighed, forcering af spillet osv.). Det har selvfølgelig også betydning for det undersøgte. De tre objektive kendetegn er som tidligere skrevet valgt på baggrund af deres modstander-bearbejdende egenskaber i fasen før gennembrud forsøges. Det er klart at den bearbejdning også godt kan foregå når bolden er på tærsklen til midterlinjen eller i situationer hvor opbygningsspil i fase1 mødes med højt aggressivt modstanderpres. På den måde er mine undersøgte kendetegn også berørt af kampens karakter og modstanderholdets og egen styrke

Opstilling af hypoteser.

Ud fra problemformuleringen og de analyserede kendetegn kan udledes følgende supplerende spørgsmål:

- hvilken rolle spiller tidsfaktoren, dvs. hvor mange pasninger er der i fase 2?
- hvilken rolle spiller antallet af spilvendinger i bredden?
- hvilken rolle spiller antallet af dybe løb mod modstanderens bagkæde?
- hvilke andre faktorer spiller evt. en rolle?

Ud fra ovenstående spørgsmål og baggrunden for valg af de undersøgte punkter, kan følgende 4 hypoteser dannes:

- 1) Længere tid i fase 2 giver flere/bedre gennembrud**
- 2) Vending af spillet i fase 2 giver flere/bedre gennembrud**
- 3) Flere dybe løb i fase 2 giver flere/bedre gennembrud**
- 4) Andre faktorer kan have indflydelse på flere/bedre gennembrud**

Metode

26 kampe blev indsamlet og analyseret i Sideline. Datamaterialet indeholder 20 udvalgte kampe fra FC Nordsjælland og AC Horsens (indbyrdes kampe fravalgt). Kampene var alle Superligakampe fra efteråret 2012 og ligeligt fordelt mellem hjemme-, og udebanekampe. Jeg analyserede derudover 3 kampe med DK A-LH (EM 2012) og 3 kampe med Barcelona (turneringskampe 2012). De to danske klubhold er udvalgt med det formål at sikre repræsentationen af forskellige spillestile/spilsystemer og på baggrund af, at have haft samme træner i længere tid (og dermed kendskab til, og kontinuitet i spilkonceptet). De to andre hold har ligeledes et kendt spillekoncept og er udvalgt for at få en sammenligning med højeste niveau (nationalt og internationalt). Bilag K viser de analyserede kampe med dato og resultat

Jeg udarbejdede et ark til registrering af data på relevante sekvenser. En relevant sekvens er betinget af, at holdet er i opbygningsspil og at der minimum er en berøring af en medspiller på modstanderens halvdel. Mens kampes relevante sekvenser blev klippet ud, noteredes samtidig sekvensens karakteristika. Sekvensen følges til gennembrud forsøges, bolden tabes eller holdet får en standardsituation for. Undervejs noteres antal pasninger på modstanderens halvdel, antallet af spilvendinger, dybe løb samt arten og succesen af et evt. gennembrud. For at få mere udtømmende data om hver sekvens, noterede jeg mig ligeledes andre karakteristika om de enkelte sekvenser. Alle begreber fremgår af nedenstående afsnit.

Begrebsdefinitioner

I registreringsarket arbejdede jeg med følgende begreber:

Kamp

Kampens nummer.

Klip

Klippets nummer. Hvis klippets nummer er tildelt et a, b, c osv., betyder det at sekvensen indeholder flere forsøg på gennembrud. Tallene for de objektive kendetegn summeres, så deres karakteristika til enhver begivenhed kan aflæses. Koblet sammen med kampens nummer kan de enkelte klip altid findes igen i Sideline Analyser.

Bold (erobret/generobret/opbygning/standard for)

Hvordan starter sekvensen?(efter hvad indledes opbygningsspillet)

e: bolderobring hvor modstanderen har været i boldbesiddelse i mere end 5 sek.

g: erobring inden 5 sek. efter boldtab

o: en offensiv omstilling (der går fra afslutningsspil til opbygning)

s: indkast, frispark eller hjørnespark der ikke går direkte i afslutningsspil.

(dette blev dog ikke brugt i den efterfølgende analyse)

Midten

Hvordan passerer bolden midten?

l: pasning i luften (over hoftehøjde)

j: pasning ved jorden (under hoftehøjde)

d: bold dribles over

hvis den passerer midten flere gange i en sekvens, noteres den sidste.

String notes (g/m)

g: sekvensen indeholder generobring

m: sekvensen indeholder tilbagespil over midten

(dette blev dog ikke brugt i den efterfølgende analyse)

Antal

Antal pasninger på modstanderens banelhalvdel. Ved generobring og/eller tilbagespil over midten tælles videre til sekvensen ender(stadig tælles kun pasninger på modstanderens halvdel). Pasninger efter gennembrud modtages tælles ikke med, med mindre holdet går tilbage i opbygningsspil.

Spilvendinger

Hver gang bolden i samme sekvens befinder sig på modsatte side af midten (i bredderetning) på modstanderens halvdel, tæller det som en spilvending.

Dybe løb

Et dybdeløb skal være en aktion før bolden spilles fra modstanderhalvdel. Et løb i mere end moderat fart mod/forbi modstanderens bageste kæde, eller et løb som udløser reaktion/fald i modstanderens bagkæde(uagtet løbets hastighed), tælles med.

Boldtab/Gennembrud forsøges/Standard for

b: bolden tabes og erobres ikke tilbage på modstanderens halvdel inden 5 sekunder

g: gennembrudsforsøg. En pasning i længderetning, mod sidste tredjedel af banen og som indeholder mindst 2 ud af nedenstående punkter:

-bolden sættes på spil

-bolden spilles i rum

-temposkift fra boldholder og/eller medspillere

s: sekvensen ender i indkast for, hjørnespark for eller frispark for

Art

Hvilken type gennembrud forsøges der?

Jeg har opstillet 12 forskellige former for gennembrud:

1:Tidligt indlæg

2:Sent indlæg i luft

3:Sent indlæg ved jord

4:Stikning bredt

- 5:Stikning central
 - 6:Bagrum i luft centralt
 - 7:Bagrum i luft bredt
 - 8:Yderside
 - 9:1v1
 - 10:Forlængning/Hovedspil
 - 11:Langskud
 - 12:Andet
- (De præcise definitioner kan aflæses i bilag D og ses i Metodeklip)*

Efter

Hvis gennembrud kommer efter:

- a: spil bredt
- b: spil ind-følg med
- c: vending
- d: 1v1
- e: bandespil
- f: overlap

(dette blev ikke brugt i den efterfølgende analyse)

Succes

- 1: Bolden mistes i tidlig fase af gennembrud (tackling, initial boldbanebrud/blokering)
 - 2: Bolden mistes inden gennembrud eksekveres (sen boldbanebrud/opsnapning)
 - 3: Gennembrud skaber ikke nævneværdig mulighed (løber ud i sandet, offside)
 - 4: Gennembrud giver mulighed
 - 5: Gennembrud giver chance/scoring
- (eksempler kan ses i Metodeklip)*

Fase1-Fase2 uden medspiller rører den

De gange opbygningsspil går fra egen halvdel til modstanderhalvdel uden at ramme en medspiller. Der differentieres mellem i luften (I) og ved jorden (j). Boldtab under opbygningsspil på egen halvdel noteres ikke.

Nedenfor vises et udsnit af et udfyldt registreringsark:

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W
1	Kamp	Klip	bold(erobret/generobret/standard for midten		String notes(g/m)	Antal	Spilvendinger	Dybde løb	Boldtab/Gennembrud forsøges/Standard for	Art	Efter	Succes	14+6l+1j										
21	13	11	e	d		2	1	2	g	8		5											
22	13	12	e	j		12	4	4	g	1		3											
23	13	13	o	j	m	5	2	1	g	5		3											
24	13	15a	o			5	1	3	g	6		2											
25	13	15b	g			10	1	3	g	1		4											
26	13	16	e	j	m	9	3	2	g	12		4											
27	13	17	e	d		3	1	4	g	11	d	5											
28	13	18	s	d		2		3	g	6		3											

Usikkerheder/fejlkilder

Der må på beregnes usikkerhed i registreringerne, da TV optagelserne i nogle tilfælde ikke dækker hele banen, eller viser slowmotion billeder mens en relevant sekvens er i gang. I disse tilfælde er det vanskeligt at se de undersøgte faktorer, især evt. dybe løb.

Min fornemmelse er dog, at disse usikkerheder har minimal betydning for det samlede billede.

At vurdere hvornår gennembrud forsøgt, hvilken slags og succes heraf, er en lidt større kilde til usikkerhed i det samlede materiale.

Jeg forsøgte at minimere denne usikkerhed ved at analysere alle kampene indenfor kort periode (45 dage), for på den måde hele tiden at have de subjektive vurderinger tæt under huden.

Efter endt dataindsamling lavede jeg en stikprøvekontrol, hvor jeg analyserede på et par situationer fra de første kampe. Jeg fandt, at disse vurderinger stemte fint overens med dem jeg havde lavet måneden forinden, så det er mit indtryk at denne usikkerhed ligeledes er holdt på et minimum.

I den videre bearbejdning af data som indebar sammentælling, opdeling, samling og kopiering af tal i Excel-arket (og i nogle tilfælde videre over i en tabel), kan det ikke udelukkes at der er misset et tal. Antallet af registreringer samt jævnlige krydstjek i forbindelse med udarbejdning af analyseafsnittet, giver mig indtrykket af en minimal fejlkilde.

Analyser og diskussion

De 26 kampe resulterede i 1207 situationer hvor holdene var i fase2. Disse situationer blev klippet ud i Sideline Analyser og analyseret. Det resulterede i 1383 analyserede fase2- sekvenser (der kan optræde flere fase2-sekvenser i et enkelt klip).

De samlede registreringer findes i et excel-ark (bilag X), hvorfra jeg vil udtrække de fleste af mine resultater. Jeg har for overskuelighedens skyld samlet nogle af disse registreringer i tabeller, som jeg også vil henvise til i dette afsnit. De to vigtigste er bilag G og bilag F.

I bilag G har jeg samlet alle gennembrudsforsøg med tilhørende karakteristika. De generelle tal for de objektive kendetegn, fase2-situationer og fase2-sekvenser er samlet i bilag F.

Gennembrud er jf. min definition gennembrudsforsøg med karakteren 3,4 eller 5. Er karakteren 1 eller 2, forbliver det ved forsøget. Gennembruddets videre succes bliver i dette afsnit benævnt muligheder(4) eller chance/mål (5).

Test af hypotese 1

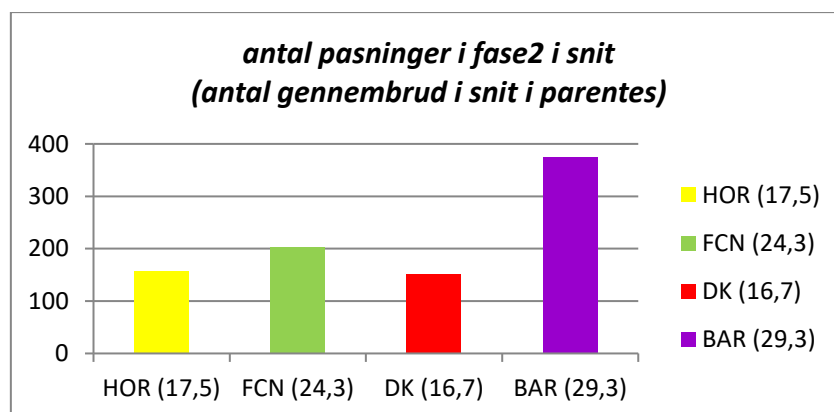
- 1) Længere tid i fase2 giver flere/bedre gennembrud.

Jeg vil undersøge om hold der har flest pasninger i fase2 også har flest gennembrud. Bilag F giver mig tallene til følgende tabel.

Tabel 1: Antal pasninger, gennembrudsforsøg og gennembrud i fase2

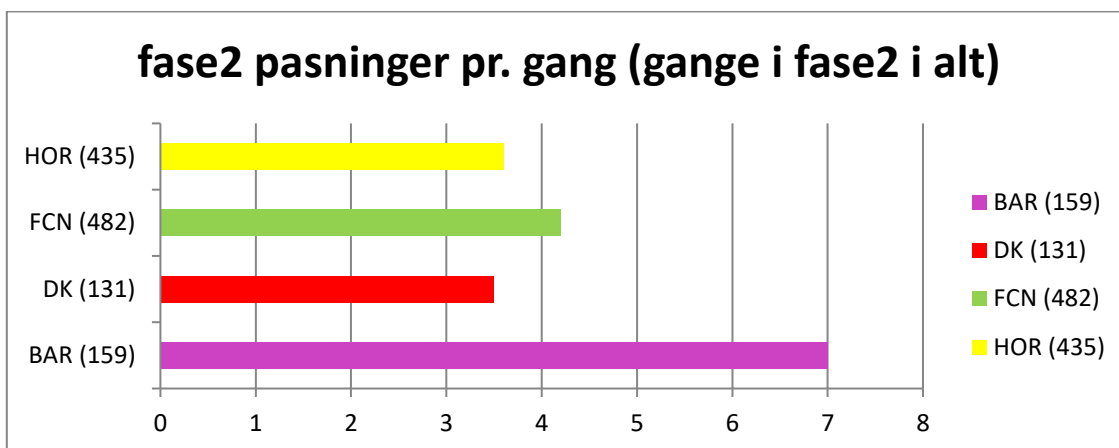
	HOR(10 k)	FCN(10 k)	DK(3 k)	BAR(3 k)
Pasninger i fase 2	1570	2040	454	1122
Antal gennembrud	175	243	50	88

Tabellen viser, at FCN har 30 % flere pasninger i fase2 end Horsens, og kommer frem til 39 % flere gennembrud. Med over dobbelt så mange pasninger i fase2 kommer Barcelona til 76 % flere gennembrud end Danmark. For at normalisere tallene har jeg valgt at kigge pr. kamp i følgende figur.

Figuren viser, at de to hold med flest pasninger i fase 2 (FCN og Barcelona) kommer frem til flest gennembrud. Barcelona stikker (selvfølgelig) ud med i snit at have 374 pasninger i fase2 pr kamp.

Det samlede antal af pasninger i fase2 er et produkt af evnen til at holde bolden i fase2 og antal gange man er i fase2. Det kunne være interessant at finde ud af, hvordan tallene fordeles sig pr. kamp. Tallene er fra bilag F.

Figuren viser, at Barcelonas og FCN's flere pasninger er en kombination af at være flere gange i fase2 og have flere pasninger pr gang. I den kamp hvor Barcelona har færrest pasninger i fase2, er tallet 272. Det største tal for de 3 andre hold er FCN's 271, og yderværdierne er Horsens' 95 og Barcelonas 440. Dette indikerer der er et stykke vej op til international elite når vi kigger på dette parameter.

Indtil nu har jeg kigget på fase2-pasninger i forhold til gennembrud pr kamp. Hvis jeg vil vide mere om disse pasningers betydning, kan jeg undersøge – på det samlede materiale - om flere pasninger i fase2 før et gennembrud forsøges øger muligheden for, at et gennembrudsforøg bliver til et gennembrud og om antallet af pasninger også har betydning for gennembruddets videre succes. Tabellen i bilag G viser gennembrudsforøgs med tilhørende karakteristika og giver tallene til følgende tabel.

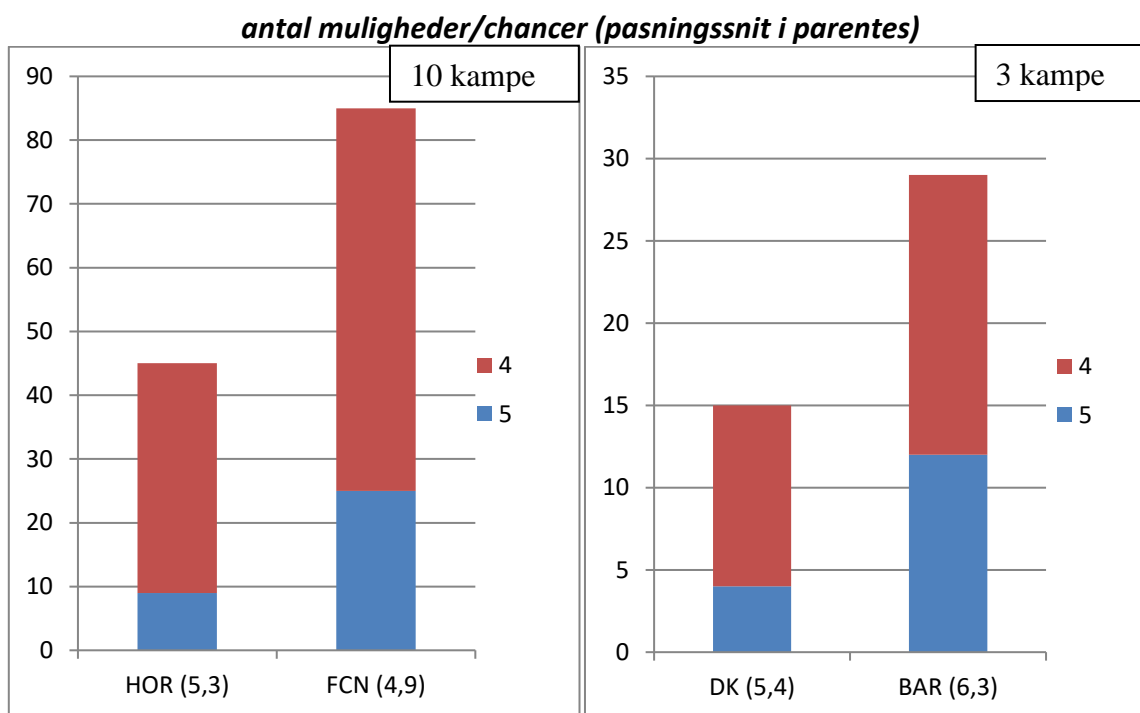
Tabel 2: gennembrudsforøgs pasninger - samlet materiale

Succes	Pasninger	Antal	Gennemsnit
5	235	50	4,7
4	688	124	5,5
3	1805	382	4,7
I alt	2728	556	4,9
2	1168	322	3,6
1	65	18	3,6
I alt	1233	340	3,6

Tabellen viser, at et gennemsnitligt gennembrud er karakteriseret af et højere antal pasninger end et gennemsnitligt gennembrudsforsøg (blå ringe). Tabellen viser ikke entydigt at gennembruddets videre succes kan tilskrives yderligere øgning af pasningsantallet (rød ring).

Ligesom der er forskel på om et gennembrudsforsøg bliver til et gennembrud, kan man argumentere for, at der er stor forskel på om gennembruddet løber ud i sandet eller bliver til en mulighed/chance (4 og 5).

Hvis jeg kigger på tallene i Bilag G kan følgende figur laves:

Figuren viser at hold med flest pasninger i fase2 (Barcelona og FCN) også har næsten dobbelt så mange "gode" gennembrud, men at disse ikke nødvendigvis er behæftet med yderligere flere forudgående pasninger. Hvis man presses højt i fase1, er det klart at der ikke er så mange pasninger i fase2 da bearbejdningen af modstander jo foregår fra egen halvdel! Hvis man evner at spille ud af højt modstanderpres er der oftest mere bagrum at angribe og dermed giver et succesfuld gennembrud i de tilfælde tit til en større chance! (klip 3)

Test af hypotese 2

2) Vending af spillet i fase2 giver flere/bedre gennembrud

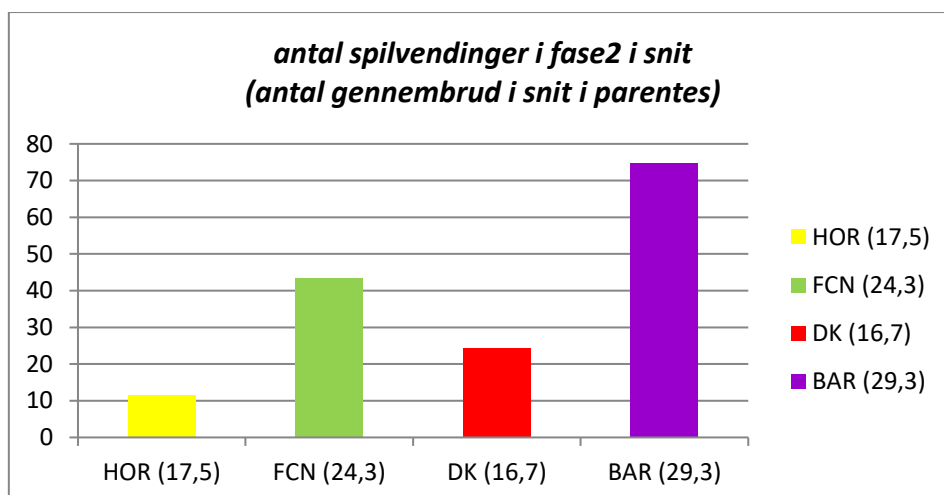
I lighed med antal pasninger i fase 2, vil jeg undersøge om hold der har flest spilvendinger i fase2 også har flest gennembrud.

Tabel 3: Antal spilvendinger, gennembrudsforsøg og gennembrud i fase2

	HOR(10 k)	FCN(10 k)	DK(3 k)	BAR(3 k)
Spilvendinger i fase2	116	435	73	224
Antal gennembrud	175	243	50	88

Fordelingen af gennembrud er selvfølgelig som tidligere vist. FCN har over 3 gange så mange spilvendinger i fase2 som Horsens og ligeså med Barcelona ift. Danmark. Horsens ligger i intervallet 6-18, FCN har 71 som højest. Barcelona topper med 96 spilvendinger i en kamp og har i deres 3 kampe næsten dobbelt så mange spilvendinger som Horsens har i 10 kampe.

De normaliserede tal pr. kamp ser sådanne ud.

Figuren viser, at i forhold til den tilsvarende figur for pasninger, hvor antal gennembrud steg med antal pasninger, kommer Horsens faktisk frem til flere gennembrud med markant færre spilvendinger sammenlignet med Danmark. Det siger måske lidt om Danmarks stræben efter at opfylde den del af deres spillestil, uden at det dog fører til så meget. De to andre hold må siges at være mere tydelige i samme del af spillestilen med umiddelbar mere effekt.

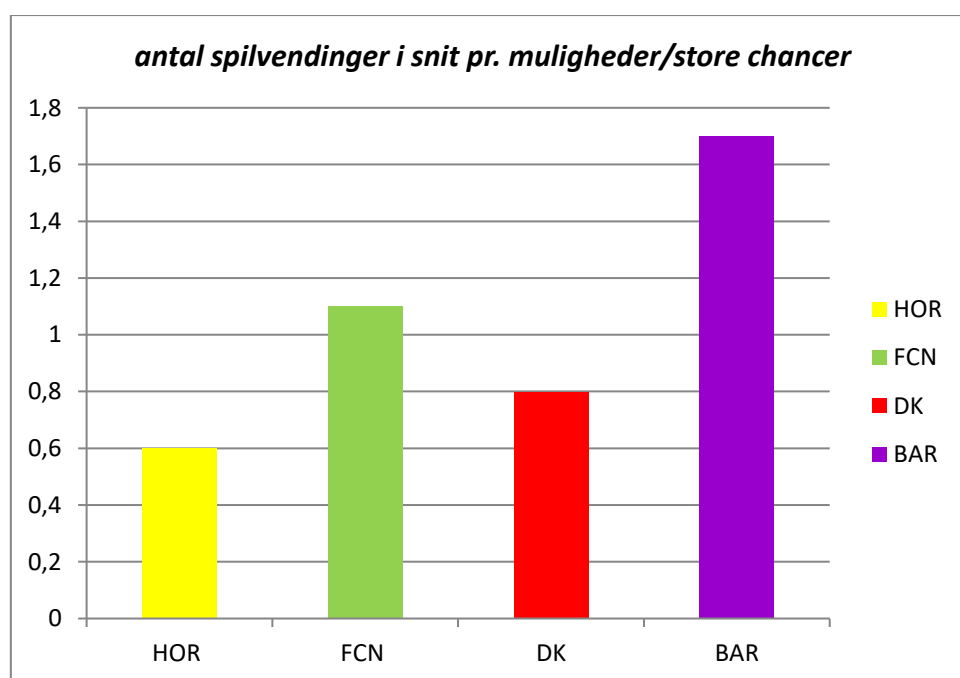
En måde for Danmark (og andre) til at få flere gennembrud, kunne være at veksle flere gennembrudsforsøg til gennembrud. Hvilken rolle spiller spilvendinger i den sammenhæng?

Tabel 4: gennembrudsforsøgs spilvendinger - samlet materiale

Succes	Spilvendinger	Antal	Gennemsnit
5	43	50	0,9
4	136	124	1,1
3	304	382	0,8
I alt	483	556	0,9
2	196	322	0,6
1	14	18	0,8
I alt	210	340	0,6

Tabellen viser, at et gennemsnitligt gennembrud er karakteriseret af et højere tal af spilvendinger end et gennemsnitligt gennembrudsforsøg (blå ringe). Tabellen viser ikke entydigt at gennembruddets videre succes kan tilskrives yderligere øgning af spilvendinger (rød ring).

For at få endnu en indikation af spilvendingers betydning for bedre gennembrud kan jeg kigge holdvis på de gennembrud der ender i muligheder/store chancer (4 og 5).

Figuren viser, at de to hold der relativt har flest muligheder/store chancer i gennemsnit minimum har 1 spilvending for hver af disse opnåede muligheder/stor chancer. På den måde kan spilvendinger til en vis grad siges at have forbindelse med at skabe flere muligheder/store chancer.

Test af hypotese 3

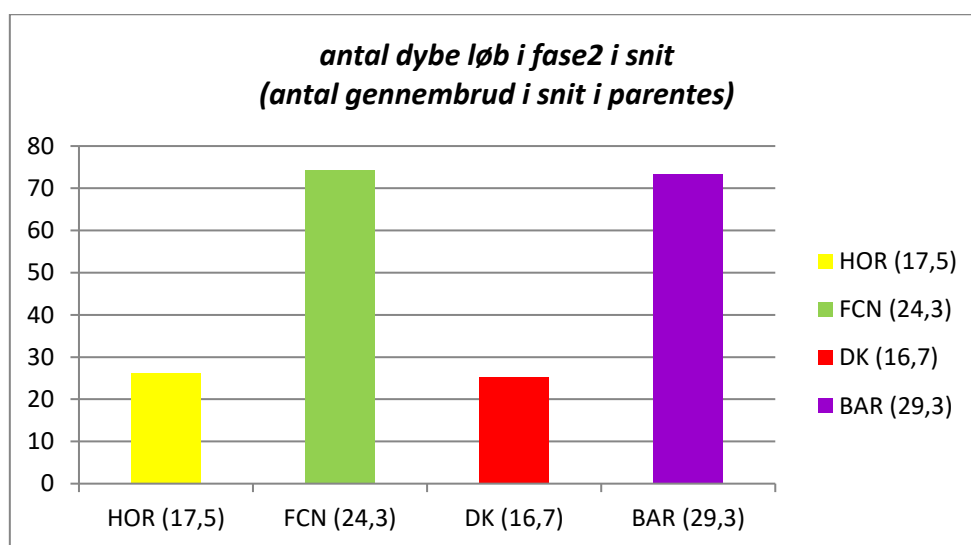
3) Flere dybe løb giver flere/bedre gennembrud

Tabel 5: Antal dybe løb, gennembrudsforsøg og gennembrud i fase2

	HOR(10 k)	FCN(10 k)	DK(3 k)	BAR(3 k)
Dybe løb i fase2	262	743	76	220
Antal gennembrud	175	243	50	88

Tabellen viser en klar tendens til at flere dybe løb skaber flere gennembrud. Højst noterede tal pr. kamp er FCN's 128 som er en del mere end Danmarks højeste på 27, og som er i stor kontrast til Horsens laveste på 14. Af de tre undersøgte kendetegn, må dybe løb siges at være tættest forbundet med et egentligt fysisk aspekt. Et dybt løb er selvfølgelig en udløber af spillestilsrelaterede prioriteter og en vis portion relationel timing, men hvis dit hold - og dermed dine spillere - skal evne at tage mange dybe løb, må de nødvendigvis være i en tilsvarende god fysisk forfatning.

Billedet er det samme når vi kigger på de normaliserede tal pr. kamp:

Figuren viser flest dybe løb pr kamp til de hold med flest gennembrud. Forskelligt fra de to andre kendetegn topper Barcelona ikke listen her. Ikke dermed sagt at de er direkte nærige med deres dybe løb (73,3 i snit), men fra kampe set gennem tiden, husker jeg dem som værende mere markante i antal. Måske de ikke behøvede de mellemrumsskabende dybe løb, men deres færdigheder i små rum gør at de kan spille i eksisterende mellemrum. Mit indtryk var også, at de dybe løb kom senere i fase2, som et udtryk for at de brugte det til gennembrud mere end til at skabe mellemrum. Barcelona spiller også det meste af tiden lige ude foran modstanderens felt mod 9 -10 markspillere med mindre bagrum til følge. Alligevel bliver bagrum truet med løb, men pasninger og spilvendinger er nok her de foretrukne bearbejdningsredskaber.

Denne opgave har også sat tal på det indtryk jeg har haft når jeg har set Danmark, både til EM og i perioden op til: Der mangler dybe løb, især i fase2! (klip 4)

Den måde Danmark – og mange andre- gerne vil spille på i fasen fra opspil til gennembrud har i de senere år stillet større og større krav til det angribende hold. Modstanderne vil have tidspunkter i kampen hvor de lukker sig sammen og gør mellemrummene små, og så kræver det altså at der kommer dybe løb for igen at få mellemrum at spille i (eller skabe chancer på!). De løb skal komme fra spillere som ser det, kan time det og gøre det gentagende gange, men allervigtigst er trænerens rolle i at prioritere det, formidle det og udfylde pladserne, så holdet drager mest mulig nytte af hver enkelt spiller (hvem sagde Chr. Eriksen?).

Nedenstående tabel viser antal dybe løb ved hvert noteret gennembrudsforsøg.

Tabel 6: gennembrudsforsøgs dybe løb -samlet materiale

Succes	Dybe løb	Antal	Gennemsnit
5	83	50	1,7
4	193	124	1,6
3	534	382	1,4
I alt	810	556	1,5
2	344	322	1,1
1	28	18	1,6
I alt	372	340	1,1

Tabellen viser, at et gennemsnitligt gennembrud er karakteriseret af et højere tal dybe løb end et gennemsnitligt gennembrudsforsøg (blå ringe). Tallene i den røde ring er stigende jo højere karakter gennembruddet har, indikerende at gennembruddets videre succes kan tilskrives forudgående flere dybe løb. Antallet af løb er, mere end ved de andre kendetegn, at betragte som et absolut minimum. Selv om dybe løb ikke fører til gennembrud/chance i den enkelte situation, kan det medvirke til at modstanderne holdes "lange", mellemrum skabes osv. Dette medfører at de næste situationer kan give udbytte (selv uden mange dybe løb). Groft sagt kan man forestille sig at dybe løb i en sekvens kan hjælpe til at skabe bedre gennembrud i næste selvom den ikke indeholder mange dybe løb. Det dybe løb der spilles på i gennembruddet på er ikke noteret, og da usikkerheden i registreringen samtidig spiller en mindre rolle, er antallet af reelle dybe i fase2 løb ganske givet højere.

Test af hypotese 4

- 4) Andre faktorer kan have indflydelse på flere/bedre gennembrud i fase2

Boldtab

De tre objektive kendetegn i denne opgave afspejler kun aktioner i fase2. Derfor har det selvfølgelig betydning hvor mange gange man kommer i fase2. En faktor med indflydelse på dette, kunne derfor være boldtab. Tallene til nedenstående tabel er fra hver kamps registrering

Tabel 7: Holdenes samlede boldtab fra fase1-fase2, langs jorden eller i luften

	HOR (10 k)	FCN (10 k)	DK (3 k)	BARCA (3 k)
Fase1-2 boldtab	206	84	48	14
-jord	20	19	3	1
-i luften	186	65	45	13

Tabellen viser at de hold med færrest pasninger, spilvendinger og dybe løb, også har flest mislykkede overgange fra fase1-fase2. Horsens og Danmark har pr kamp hhv. 20,6 og 16 boldtab i overgangen til fase2. FCN og Barcelona har hhv. 8,4 og 4,7. Evnen til at komme i fase2 har selvfølgelig noget at gøre med individuelle tekniske og taktiske færdigheder, men måden man som hold prioriterer og evner at spille fra fase1-fase2, kan også have noget at sige. I tabellen ses det, at det faktiske antal af boldtab når man forsøger at komme i fase2 med en bold i luften, er markant større for Horsens v FCN og Danmark v Barcelona. Som et andet udtryk for holdenes tilgang til at komme fra fase1-fase2 på, kan man se på hvor mange pasninger der er i fase1. Jeg har ikke talt dem i denne opgave, men ved at bruge analyse-firmaet Amisco's tal for kampene, kan jeg se det totale antal pasninger pr. kamp. Hvis disse tal fratrækkes mine fase2-pasninger, får jeg antal fase1-pasninger. Jeg har tal fra Horsens og FCN. (bilag V)

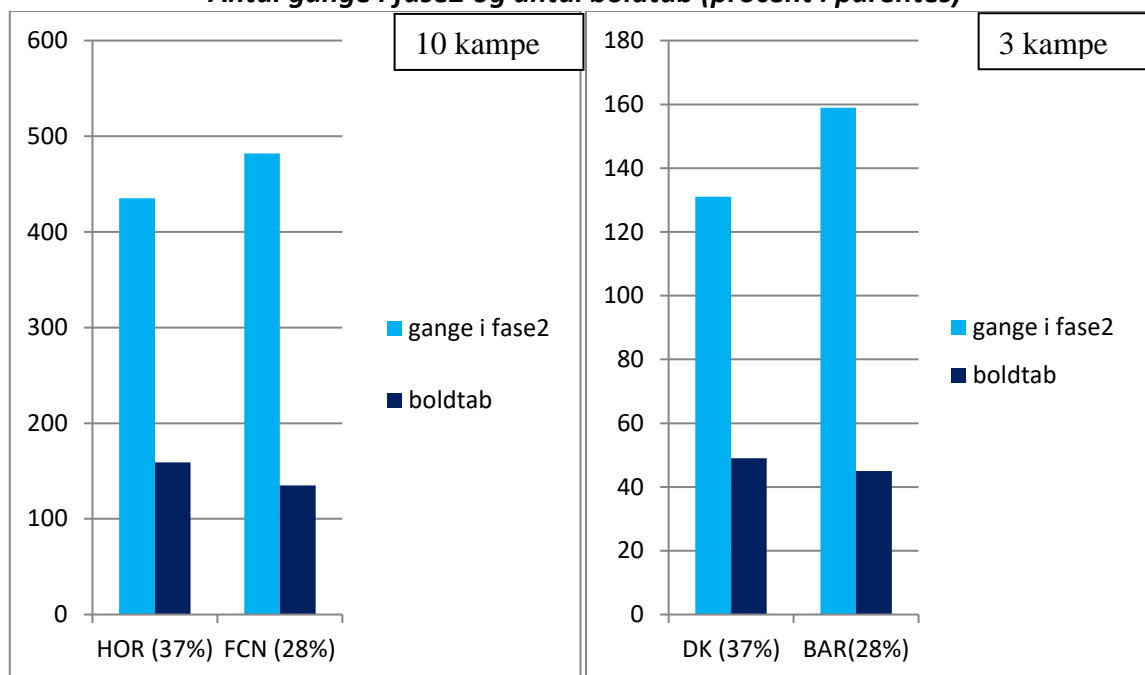
Horsens: $4082-1570= 2512$ pasninger i fase1

FCN: $5664-2040= 3624$ pasninger i fase1

De ca. 33 % flere pasninger i fase1 tyder på at FCN er mere tålmodige i denne fase, måske som en grundigere forberedelse til fase2. Sammen med flere bolde spillet over midten langs jorden, kan det forklare de færre boldtab fra fase1-fase2. Noterede boldtab i fase1 kunne have givet et bredere billede på evnen til at spille frem til fase2. Tallene er således mere at betragte som hvor mange gange holdet kommer i fase2, når de er lige på tærsklen (bolden er kommet derover, men ingen medspiller modtager)

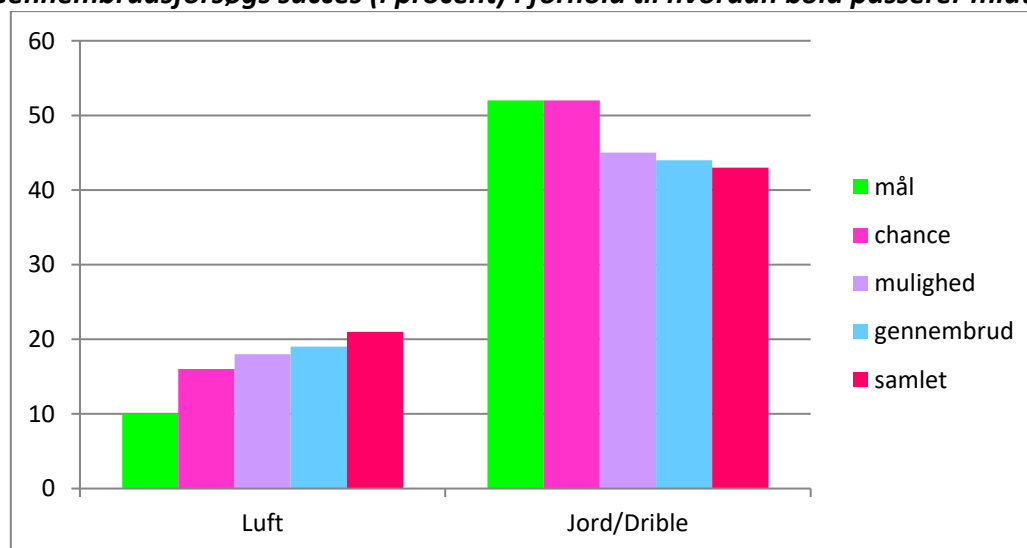
Antal samlede pasninger i fase2 hænger sammen med antal boldtab i fase2. Jo længere tid man holder bolden før gennembrud forsøges, des større mulighed er der derudover for at lave spilvending og især dybe løb. I forlængelse af ovenstående, kan jeg kigge på hvor mange boldtab der er, når holdene er i fase2.

Antal gange i fase2 og antal boldtab (procent i parentes)

Figuren viser, at selvom FCN og Barcelona (hold med flest og bedste gennembrud) er flere gange i fase2, har de mindre antal boldtab. Udover at komme i fase2 færre gange, smider Horsens og Danmark derudover bolden væk i næsten 10 % flere af gangene i fase2. I lighed med boldtab fra fase1-fase2, har spillernes individuelle færdigheder og måden man som hold prioriterer at komme fra fase1 til fase2 på stor betydning for evnen til at "sætte" spillet i fase2. Det kan være at måden bolden kommer over midten yderligere har betydning for gennembrud og dets videre succes. I bilag G har jeg samlet alle gennembrudsforsøg og de tilhørende oplysninger om hvordan bolden kommer over midten i disse tilfælde. Figuren nedenfor viser disse tal. Figuren indeholder ikke tal på de gennembrud, hvor bolden starter på modstanderens halvdel og forbliver deroppe.

Gennembrudsforsøgs succes (i procent) i forhold til hvordan bold passerer midten

Figuren viser bl.a. at andelen af bolde spillet i fase2 ved jorden/driblet over er over 50 % de gange et gennembrud bliver chance eller mål. Den viser også at jo længere vi går mod venstre i de fem søjler (bevæger os fra samlede gennembrudsforsøg, over egentlige gennembrud og frem til scoring), des mere stiger andelen af bolde der er spillet over langs jorden/driblet over. Det modsatte gør sig gældende for bolde spillet over i luften. Dette viser at måden bolden passerer midten på kunne have en indflydelse på antal gennembrud og gennembruds videre succes.

Prioritering og spillestil

I min opgave undersøger jeg ikke holdenes styrke målt på individuelle og relationelle færdigheder. Der er selvfølgelig en masse faktorer i det, som ville kunne have indflydelse på flere/bedre gennembrud. En anden faktor til at blive bedre i denne del af spillet, er selvfølgelig at træne det (med udspring i sin spillestil). Barcelona er rigtig dygtige på det individuelle plan, men de træner givetvis også rigtig meget i at nedbryde kompakte forsvar. På samme måde kræver det meget træning hvis man som FCN i det viste eksempel skal forcere den defensive mur og komme til chance/scoring (bilag Ø). I interviews med Horsens-træner Johnny Mølby og FCN-træner Kasper Hjulmand spurgte jeg bl.a. ind til spillestil og træning. (Bilag T) og (klip 5 og 6)

De nævner begge, at der er klare prioriteter i fase1 og fase2, og at begge faser er velbeskrevet og er en velkendt del af spillestilen. Begge nævner dybe løb som værende en vigtig del af gennembrudsstrategien. Johnny nævner, at der på ugentlig basis sættes fokus på og trænes i denne del af spillet - primært i fuldt spil med spilstop. Kasper understreger, at dette emne er et tema i stort set alle træningspas og at det forsøges integreret i alle dele af træningen, (pasninger, små/store/fuldt spil - samt i den fysiske træning). Jeg fik ikke talt med Morten Olsen eller Tito!

Der findes hold der skaber mange gennembrud og er farlige uden at prioritere fase2, og det viser bare, at fodbold ikke har nogen facitliste men hele tiden udvikler sig. Man skal beherske både det direkte spil og possession-delen og allerbedst: skiftene i mellem. Hvis vi tager Italien som eksempel på et hold i gang med en ny trend, er det åbenlyst at de, udover at operere med et permanent tremands-forsvar, også evner denne vekslen mellem direkte spil og komme til afslutning i etableret angreb via possession langs jorden. Jeg har et par tal fra min analyse af Italien i VM kval kampen mod DK i efteråret 2012: (bilag I)

81 % af pasningerne fra fase1-2 er langs jorden. 5 % boldtab på egen halvdel i første halvleg hvor de er fuldtallige. Pasningssnit i samme første halvleg ved gennembrud er 4,8 (og det er altså pasninger talt både i fase1 og fase2). Højest noterede pasninger i alt er tolv. 5 og 16 gennembrud efter hhv. omstilling og opbygningsspil med 10 afslutninger til følge. Mål scoret efter opbygning var 2 ud af 3.

Dette afsnit indikerer at spillestil, prioriteringer og træningsfokus i høj grad er bestemmende for hvor dygtig du er i fase2.

Effektivitet

Scorer du hver gang du er over midten, er det nok ikke nødvendigt at være det mere end et par gange i hver halvleg for at vinde (forudsat din defensiv bare har minimum standard). En tommelfingerregel har i lang tid været, at der - set i det samlede billede - skal 4 chancer til et mål. Så er en god angriber en der kommer frem til meget eller en der scorer på det der kommer?? DBU har i de senere år sat fokus på det at kunne score mål og undersøgt de kendetegn der beskriver en god afslutter (Bl.a. Thomas Slosarich's P-opg 2011, "Stikord og statements fra møde om afslutteren" og en DVD udgivelse 2013).

Der tegner sig et billede af at evnerne til at score mål i høj grad er medfødt/instinktivt/mentalt og derfor skal scoutes, men at man til en vis grad også kan træne sig til at score flere mål, ved at træne sine færdigheder. En en god afslutter er værdiløs, hvis ikke der er nogen chancer at afslutte på, så enten skal afslutteren være god til at skabe chancen selv eller få hjælp af sit hold. Når jeg taler effektivitet generelt, er det skismaet mellem at producere flere chancer eller være mere effektiv på dem man får. Denne opgave undersøger det første, nemlig det, at skabe flere chancer og gøre dem så gode som mulige.

Effektivitet er eksempelvis også at konvertere mange gennembrudsforsøg til egentlige gennembrud og at øge antallet af chancer pr. gang du har et gennembrud. Ved at undersøge hvor effektive holdene er fra en overgang til en anden, kan man derved få svar på hvordan forløbet fra fase2 til mål ser ud, og dermed også en indikation på, hvor der findes optimeringsmuligheder. Tabellen nedenfor viser holdenes procentvise effektivitet i forskellige overgange.

Tabel 8: Hvad er effektiviteten i forskellige overgange

	HOR	FCN	DK	BAR
Chance → mål	4/9=44 %	10/45=40 %	3/4 =75 %	4/12=33 %
Gennembrud → Chance/mål	9/175=5 %	25/243=10 %	4/50=8 %	12/88=14 %
Gennembrud → mulighed/chance	45/175=26 %	85/243=35 %	15/50=30 %	29/88=33 %
Fase2 → mulighed/chance	45/435=10 %	85/482=18 %	15/131=11 %	29/159=18 %
Fase2 → gennembrud	175/435=40 %	243/482=50 %	50/131=38 %	88/159=55 %
Gennembrudsforsøg → gennembrud	175/300=58 %	243/394=62 %	50/85=59 %	88/117=75 %
Fase2 → gennembrudsforsøg	300/435=69 %	394/482=82 %	85/131=65 %	117/159=74 %
Fase1 → Fase2	435/631=68 %	482/565=85 %	131/179=73 %	159/173=92 %

Fase1: alle gange i fase2 + boldtab mellem fase1-fase2 (bilag F og B)

Fase2: alle registrerede gange i fase2 (bilag F)

Gennembrudsforsøg: gennembrudsforsøg med karakteren 1-5 (bilag G)

Gennembrud: gennembrudsforsøg med karakteren 3-5 (bilag G)

Mulighed/chance: gennembrudsforsøg med karakteren 4 og 5 (bilag G)

Chance/mål: gennembrudsforsøg med karakteren 5 (bilag G)

Det første der springer i øjnene er Barcelonas og FCN's evne til at bringe sig i fase2 (rød cirkel). Som tidligere nævnt, er det jo forudsætningen for overhovedet at søge gennembrud i denne fase. Man kan sige at den samlede pulje hvorfra gennembrud skal komme er markant større for disse hold. Når holdene så er i fase2, formår FCN som de mest gennembrudshidsige at forsøge gennembrud i 82 % af tilfældene (gul cirkel). I jagten på flere gennembrud kan jeg kigge på hvor mange gennembrudsforsøg der bliver til egentlige gennembrud. Her ligger Barcelona i spidsen med 75 %, mens de danske hold er nogenlunde lige effektive (blå cirkel). Når gennembruddet ender op i en chance, kan det aflæses, at Horsens er det mindst effektive hold. For FCN's vedkommende er det hvert 10. gennembrud der fører til en stor chance. (grøn cirkel). Effektiviteten er højere for Barcelona og FCN i alle af de undersøgte overgange, Når man så oven i købet -som nævnt i starten- har en større pulje at være effektiv fra, betyder det selvsagt flere og bedre gennembrud. Den sidste overgang fra chance til mål er atypisk for det samlede billede. Her er Danmark klart mest effektiv med høje 75%! Forskellen i effektivitet ved udnyttelse af store chancer ligger dog mest hos den afsluttendes spiller og dennes evner og færdigheder. Umiddelbart ligner det, at Danmark har de bedste afsluttere, men resultatet skal også ses i lyset af, at det er effektivitetsprocenten fra chancer i fase2. Hvis et reelt billede af kvaliteten af et holds afsluttere skal vises, må alle afslutninger nødvendigvis tælles med.

Hvis man som ex. Horsenstræner ser denne tabel, kan man se, at af de gange holdet er i fase2 lykkes det 40 % af gangene at komme til et gennembrud. Det samme tal for en liga-rival ligger på 50 % (orange cirkel). Det kunne give anledning til at fokusere på denne del af spillet. Taktiske ændringer, spillersammensætning, prioriteringer og især træningsfokus, for på den måde at mindske forskellen til konkurrenten.

Amisco-tallene i bilag V viser, at mål scoret efter gennembrud i fase2 varierer fra hold til hold:

Horsens: $4/11 = 36\%$

FCN: $10/16 = 63\%$

Danmark: $3/4 = 75\%$

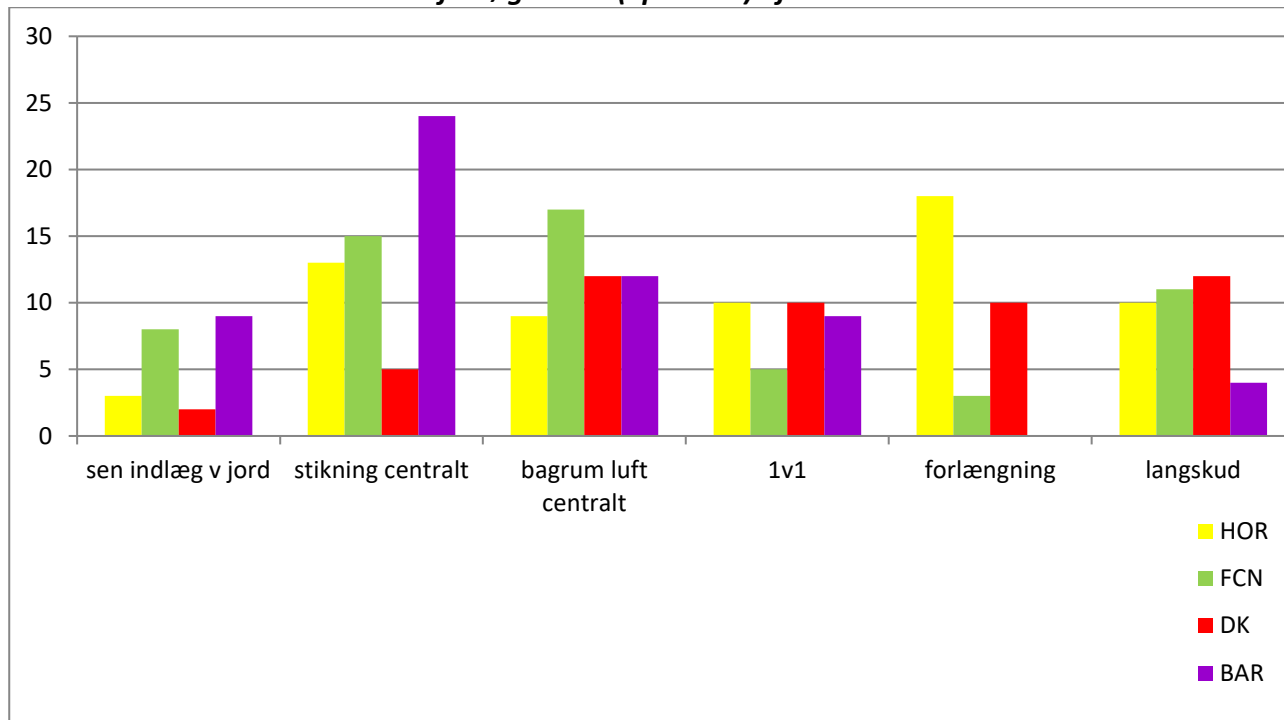
Barcelona: $4/8 = 50\%$

Resten er altså scoret efter standardsituationer eller offensive omstillinger. Det giver en indikation af holdenes spillestil og styrke/svagheder, og dermed også tal man som træner bør notere sig. Effektivitet er således mere en indirekte faktor der kan have indflydelse på at skabe flere/bedre gennembrud. Som prøvekuld til denne opgave analyserede jeg i øvrigt FCN's CL-kamp på hjemmebane mod Chelsea (bilag X). I forhold til denne opgaves kampe, lå FCN højere her i andelen af gennembrud (61 % v 50 %) og mulighed/chance (24 % v 18 %) pr. gang de var i fase2. Så det er umiddelbart ikke denne fase af spillet der kan forbedres, hvis man tænker højeste internationale niveau. De skulle måske hellere købe Danmarks Bendtner!

Art af gennembrud

De samlede antal af gennembrud for hvert hold kan ses i bilag A. Figuren viser de mest interessante tal.

Gennembrudsforsøgets art (i procent) i forhold holdets total

Danmark og Horsens benytter ikke i nævneværdig grad de flade varianter af sene indlæg. FCN og Barcelona med andre typer angribere søger ikke overraskende disse gennembrud noget mere. Det reelle antal indlæg er større, da en del indlæg i kampene kommer efter forudgående aktion/gennembrud (1v1, stikning bredt osv.), som i denne opgave tæller som det primære gennembrudsforsøg.

Næsten hvert fjerde gennembrudsforsøg fra Barcelona er en stikning centralt. Det stemmer fint overens med indtrykket af deres dominans i fase2 og medfølgende spil ude foran modstanderens felt. Det fordrer dybe løb, så det forklarer måske at Danmark kun forsøger det hver 20. gang.

Med 68 forsøg på at spille bolden i luften til centralt gennembrud (svarende til 17 % af totale gennembrudsforsøg) skiller FCN sig markant ud fra Horsens' 28 gange (svarende til 9 % af deres total). Som med stikninger centralt er det essentielt med truende dybe løb for at have disse slags gennembrudsforsøg på repertoire.

FCN er det hold der mindst benytter sig af 1v1 gennembrud. Som jeg husker tilbage på analysen, var det kun Justice John der opsøgte disse dueller.

At spille en høj bold op mod en target-spiller som skal forlænge til gennembrud har altid været en benyttet variant så længe jeg kan huske. Næsten hver 5. gang forsøger Horsens sig med dette. Danmark forsøger hver 10. gang, mens Barcelona er under 1 % af de samlede gennembrudsforsøg.

Alle danske hold ligger omtrent ens når vi ser på andelen af langskud som gennembrudsforsøg (ca. hvert 10.). Med 4 % er dette heller ikke en af Barcelonas favorit gennembrudsforsøg.

Med disse informationer om hvordan de forskellige hold forsøger at bryde igennem, kan man yderligere tegne et billede af holdenes spillestil og især prioriteter i gennembrudsfasen. Hvis jeg skal kunne bruge det i denne opgave bør jeg kigge på hvilke forsøg der giver mest succes, når jeg kigger på det samlede materiale:

Af de noterede 174 muligheder/chancer(4 og 5) kom de 24 efter stikning centralt. Dette gennembrud blev forsøgt i alt 132 gange, svarende til en succesrate på **14 %**. Kun Horsens scorede et mål på dette.

1v1 stod for 12 af de 174 gennembrud til mulighed/chance. Med 70 forsøg på gennembrud via 1v1, bliver det en succesgrad på **17 %**. Danmark scorede et mål efter 1v1 (Krohn-Dehli mod Holland)

Langskud er den egentlige topscorer med 49 stk. der fører til mulighed/chance. Med 89 forsøgte langskud er det en succesrate på **55 %**, men man kan argumentere for, at langskud i sig selv har en større sandsynlighed for at give en noteret mulighed/chance og ikke indebærer samme risiko for at mislykkes. FCN scorede 3 mål på langskud.

Konklusion

Hvad angår hypotese 1 kan det klart eftervises, at hold med de fleste pasninger i fase2 har flere gennembrud. De to hold med flest fase2-pasninger skaber næsten dobbelt så mange gennembrud der fører til mulighed/chance/mål end de to andre. Pasningsantallet hørende til hvert af disse gennembrud er ikke nødvendigvis højere. På baggrund af det samlede materiale kan det fastslås at flere pasninger har en betydning når gennembrudsforsøg skal blive til egentligt gennembrud, men at gennembruddets videre succes ikke på samme måde er relateret til antallet af forudgående pasninger.

Testen af hypotese 2 viste, at de to hold med flest gennembrud har markant flere spilvendinger end de andre. Af de to andre hold skaber det ene marginalt flere gennembrud med færre spilvendinger. På det samlede materiale kan man se, at et gennembrud indeholder flere spilvendinger end et gennembrudsforsøg, og at flere yderligere forudgående spilvendinger ikke umiddelbart giver bedre gennembrud. Når alle muligheder/chancer/mål undersøges, viser det sig at de hold der skaber klart flest af disse gennembrud, minimum har 1 spilvending pr gang.

Hypotese 3-testen viste, at hold med de fleste og bedste gennembrud samtidig er hold med klart flest dybe løb. Det samlede materiales billede af dybe løbs betydning viser, at der er flere dybe løb knyttet til et gennembrud i forhold til et gennembrudsforsøg, samt at tallet stiger, jo bedre gennembruddet ender.

De tre hypoteser kan klart eftervises, da de hold med flest pasninger, spilvendinger og dybe løb skaber flere og bedre gennembrud. Når jeg kigger på karakteristika af hvert eneste gennembrudsforsøg, har de tre objektive kendetegn ligeledes betydning, når et gennembrudsforsøg skal blive til et gennembrud. Gennembruddets videre succes viser ikke entydigt billede af, at yderligere flere noterede objektive kendetegn gav bedre gennembrud.

Hypotese 4 blev testet på forskellige faktorer. At komme i fase2 har selvfølgelig stor betydning i testen af de tre foregående hypoteser. Antal boldtab i fase1 til fase2 er markant mindre for de hold der er flest gange i fase2. Måden de forsøger at komme i fase2 på er også forskellig, da boldtab bolde spillet over i luften er flere hos de hold der er færrest gange i fase2. Forberedelsen til fase2 er yderligere med mere tålmodig/med flere pasninger hos det af de to undersøgte hold der var flest gange i fase2. De hold der er flest gange i fase2 og har flest pasninger i fase2 evner faktisk også at have mindre boldtab. Så den længere tid i fase2 giver mulighed for de flere spilvendinger og især dybe løb, uden at øge antallet af boldtab. Hvis du vil øge dit gennembruds videre succes, kan det bedst betale sig at spille bolden over midten langs jorden.

Hvis man vil være dygtig til gennembrud fra fase2 skal det for det første være en velbeskrevet del af spillestilen og dernæst følges op med passende fokus og prioritering i den daglige træning. Det virker som om, at det hold der i min opgave havde flest og bedst gennembrud i kampene også havde bedst struktur og fokus på denne del af spillestilen i den daglige træning.

Hvis man kigger på effektivitet er evnen til at komme i fase2 markant større hos de hold med flest og bedst gennembrud. Det understreger- som tidligere vist- vigtigheden i at komme i fase2. Evnen

til at konvertere gennembrud om til chancer er også højere hos disse hold. Ved at kigge på effektiviteten fra en overgang til en anden, kan man få en ide om hvor man kan forbedre sig i sin søgen efter at optimere gennembrud.

Langskud, 1v1 og stikning centralt er de tre mest succesfulde gennembrud hvis man kigger på det samlede materiale. Det er klart at holdene hver især tegner sig for hver deres andel af forskellige arter af gennembrud alt efter spillestil/prioriteter/styrkeområder.

Disse test af hypoteserne, fører mig til svaret på min problemformulering:

❖ **Hvordan optimeres gennembrud fra fase2?**

- 1) Forbered din fase2 grundigt og med tålmodighed i fase1. Kom derop ordentligt og meget!
- 2) Spil eller før bolden over midten langs jorden.
- 3) Når du er i fase2 bør du i gennemsnit have minimum have 5 pasninger, 1 spilvending og 2 dybe løb før gennembrud forsøges
- 4) Gennembruddet bør være langskud, 1v1 eller en stikning centralt.
- 5) Prioriter denne fase i den daglige træning
- 6) Struktur og planlæg træningsfokus alt efter hvor i gennembrudsforløbet der kan optimeres

Perspektivering

Denne opgave har givet mig en masse tanker og ideer om hvordan jeg kan arbejde med spillet i fase2 med henblik på at skabe flere og bedre gennembrud. Jeg har fået en masse inspiration til egen spillestil og især eget gennembrudsspil. Jeg har nuanceret spillestilsbolden lidt og indført forskellige faser både når vi har bolden og når de har bolden. Opbygningsspillet har jeg f.eks. valgt at dele i to. Kort fortalt er fase1 planen for hvordan du kommer op på modstanders banehalvdel. (alt efter situation, preshøjde, formation, pres-stil osv.). Fase2 er når du er inde i modstanderens organisation og stadig i opbygningsspil, eller på forsiden af modstanderne når de forsvare lavt. Her forbereder du gennembrud og afslutning. Disse faser i spillet skal beskrives, så der er fælles reference og alle opfatter det samme. Dernæst skal prioriteterne for de forskellige faser være klare og tydelige, så alle ved hvad planen er og kan agere i fællesskab. I denne opgave er jeg blevet bekræftet i vigtigheden af at bearbejde modstanderen i fase2 med en masse dybe løb og spilvendinger. Jeg vil arbejde med, at gennembrud som udgangspunkt ikke skal komme fra den side hvor opspillet foregår, og at en upresset retvendt spiller i et mellemrum altid skal udløse aggressive dybe løb. Hvornår og hvordan gennembrud så kommer, er herefter afhængig af situationen og alt efter hvor der er plads/rum. Jeg vil i denne fase arbejde med at lede efter den bedste og ikke nødvendigvis den næste mulighed for gennembrud. Alt for tit oplever jeg, at et dybt løb eller den mindste åbning med det samme udløser et forsøg på gennembrudspasning. Jeg overvejer at indføre, at en gennembrudspasning skal forsøges, hvis spilleren mener at kunne gøre det med succes- i en identisk situation- mindst 7 ud af 10 gange. Det giver et konkret pejlemærke og efterfølgende mulighed for relevant coaching af den enkelte spiller såvel som hele holdet. Succes-kriteriet på 70 % kan selvfølgelig tilpasses til niveauet, de forskellige faser i spillet (omstilling, etableret) og kunne justeres alt efter kampens temperatur(skal vi jage et mål, forsvare en føring).

Denne opgave har afklaret de tvivl jeg havde omkring den første del af opbygningsspillet, fase1. Det er en del af spillet som vi træner rigtig meget i på diverse ungdomslandshold. Til tider føler jeg at spillerne(og andre) på trods af forklaringer og hensigtserklæringer, ser denne fase som unødigt boldflytteri og possession bare for possessions skyld. Hvis man gerne vil bryde igennem højt oppe på banen, er det rigtig vigtigt at have en plan for, hvordan man kommer op på modstanderens banehalvdel. Possession er således ikke målet i sig selv, men et middel til at nå målet. Hvis du behersker fase1 i alle tænkelige scenarier, vil du tvinge modstanderne til at være reagerende og på bagkant, så du der i gennem forbereder fase2 og bedrer præmisserne for gennembrud.

Træning

En veldefineret og veltrænet spillestil sikrer at holdet har en vis basis at agere ud fra. Det vigtigt at træne de aspekter af spillet man kan forudsige/selv har stor del af indflydelse på. En fordel ved at være skarp i fase1 og 2 er at man kan fremkalde situationer at træne i. Hvad gør vi når..? (ex. central midtbane retvendt i mellemrum, back fører bolden frem over midten eller kant har bolden højt i banen). Jeg tror på at kreativitet opstår ud fra noget struktur, og specielt i holdsport kan jagten på kreativitet uden bagvedliggende struktur føre til anarki og flegmatiske præstationer. En spillestil hvor der konsekvent spilles på en target-angriber hører efterhånden til sjældenhederne. Tilfældighederne råder simpelthen for meget i disse tilfælde, og det er meget svært at træne i at

udnytte tilfældigheder. Når kampen er i gang, gælder det om at skabe så mange kendte og trænedede situationer for på den måde hele tiden at være et skridt foran. Ren udførselsmæssigt, tror jeg meget på at træning kan indeholde både formelle og funktionelle øvelser og spil, men den overvejende del bør foregå i realistiske dimensioner og gerne i stort spil. Jeg mener at træning som udgangspunkt bør foregå med aktioner i kamptempo (bevægelser/berøringer/pasninger). Når der trænes med offensiv fokus, skal de defensive aktioner ligeledes være i kamptempo, så situationen minder så meget som muligt om kamp. Derfor stræber jeg mod korte og intense træningspas hvor fokus er essentielt. Jeg går ind for at træne som vi spiller, fordi vi spiller som vi træner!! En velforberedt fase2 kan skabe ubalance i modstanderens etablerede forsvarsspil. En velforberedt fase2 indebærer også offensive positioneringer, så man sikrer holdets offensive balance og mindsker risikoen for omstillinger i mod (få fat i returbolde og genpres). I en offensiv omstilling er der tit ubalance hos modstanderen til at starte med, og selv om offensive omstillinger har mange facetter og kan virke mere tilfældighedspræget end fase1 og fase2, er omstillingsfasen i de senere år blevet fornemt beskrevet af Johan Lange og senest Niels Frederiksen i deres respektive P-opgaver. Samme grundighed i beskrivelsen af fasen og den efterfølgende fokus på fase2 i træningen, håber jeg at have opnået med denne opgave. En spillestil med mange berøringer og struktureret angrebsspil er langt fra simpelt. Det er altså svært at nedbryde et hold der forsvarer sig kompakt med alle mand. Så man bliver nødt til at øve sig meget!

Stil og spillere

En ting denne opgave også har givet mig en afklaring på, er vigtigheden i at have og finde de rigtige spillere i forhold til din spillestil. Hvis man gerne vil op og spille på modstanderens banehalvdel og udfordre modstanderens organisation, er det vigtigt at dine spillere er boldfaste og evner at navigere i små rum. Det er vigtigt at de forstår at spille efter situationen og efter hvor der er plads. Dette kræver en veludviklet spilintelligens. En anden central ting er dine spilleres fysiske formåen. Offensive løb har længe været en af forskellen på dansk og international fodbold. Først den totale mængde tilbagelagte km, siden de højintense aktioner og senest sprints. Med min spillestil er det yderst vigtigt at spillerne evner at lave 100 % aggressive dybe løb mod bagkæden og gøre det mange gange i en kamp. Det er primært et træningsspørgsmål, fordelt på det rent fysiologiske, det holdtaktiske, det relationelle og det mentale aspekt. En klub som FCN har været dygtige til at hente spillere til deres måde at spille fodbold på. Som et eksempel kan nævnes Uffe Bech, som i de første par superliga-kampe i 2013 har sprængt rammerne i Amiscos analyser for antallet af højintense aktioner i en kamp. Ved at beskrive hvad hver enkelt position skal kunne i de forskellige faser af spillet (færdigheder/relationelt/holdtaktisk), kan der udfærdiges nogle pladspecifikke krav til brug i hverdagen og specielt i rekrutteringen af spillere (internt og eksternt). Det er ikke sjældent at man hører om spillere der i andre klubber har været profiler, men ikke når samme høje niveau i den nye klub. Den fodboldmæssige del af forklaringen kan være, at på det nye hold er der en anderledes strategi og prioritering, som i bedste fald kræver tilvænning/træning og i værste fald ikke harmonerer med spillerens styrker.

Opgaven har helt konkret givet mig muligheden for at samle mange gode gennembrud fra forskellige hold til nærmere inspektion og inspiration. Opgavens analysedel har også givet mig inspiration til en måde at analysere en modstanders offensiv på. Hvad gør de i de forskellige faser,

hvor er de stærke, hvordan kommer de til gennembrud og mål i etableret angreb? Med "effektivitetstabellen" har jeg fået et redskab til at supplere modstanderanalysen, men mest af alt en analyse-model til eget hold. Disse tal er brugbare til at udpege i hvilke overgange effektiviteten falder meget, og hvor man med fordel kan sætte fokus på i sin offensive strategi og dermed også træningsplanlægning (at få aftaler/prioriteter/ signaler på plads samt evt. benytte de rette spillere med de rette evner på de rette pladser). Hvis vi har trænet os op til generelt at være dygtige til at komme i fase2, kan den primære offensive træning måske koncentrere sig eksempelvis overgangen fra gennembrud til chance, altså at spille chancen større. Hvis vi scorer få mål efter omstilling, kunne det også være et prioriteret træningstema. Der skal altid trænes ud fra egne taktiske principper/aftaler, og i træning op til en kamp kan det være hensigtsmæssigt at forholde sig til modstanderens styrke/svagheder og ageren i relevante faser og overgange.

Fremtidens fodbold

Det er vigtigt for mig at understrege, at denne opgave ikke skal ses som fodboldens universalløsning, men noget at arbejde videre med hvis man, som jeg, prioriterer gennembrud fra langt fremme på banen. Det er vores pligt som trænere for fremtidens fodboldhold at følge fodboldens udvikling og reagere på den, så vi kan udstikke retningen og komme med kvalificerede bud på den næste periodes trends og tendenser. Cambiassos mål for Argentina i 2006 skabte omtale og gav samtidig et eksempel på hvordan possession, spilvending og dybe løb i fase2 kan lede til scoring. Noget som mange af de bedste hold i verden i dag nu forsøger at praktisere. Jeg tror fortsat på at dette i fremtiden bliver den mest effektive måde at score på, så det gælder om fortsat at bygge på og finjustere i fase1 og fase2. Der hvor jeg også ser et bud på næste trend, er måden at forsvare sig på mod denne spillestil. Det er klart, at når man i længere tid beskæftiger sig med fase2 og analyserer mange kampe med dette in mente, kan det ikke undgås at få inspiration til hvilke tiltag der kan gøres, når man møder hold der evner denne stil. Det kunne være et andet spændende emne at gå i dybden med snarest...

BILAG